

(א) ג'ל לניבא וכו' לקמן פה: וכן גרס הערוך. (ב) לעיל כ: [נחמים סה.]. (ג) [נחמות גב.]. (ד) [נפסחם סה: וכו' ועיין מו"ק טהרדיון עג. ד"ה ה"י וה.]. (ה) יומא עה: לקמן פה: (ו) [ע"י רש"י פ"י הומוס חזמת כאשר לזיתך למדנו שיש זו"י חזמה היאך ישמחו והו הלכות שמיטה שנאמר ומשה אמר ע"כ.]. (ז) לעיל י: [מוספתא פ"ג ה"א.]. (ח) [ע"י מו"ק לקמן ג.]. (ט) יב"ל ויקוף. (י) [מוספתא ר"ש פ"ג.]. (יא) [לקמן טז.]. (יב) לעיל כה. [נחמים סה:]. (יג) [אזכ"י.]. (יד) [לקמן עג.]. (טו) ג'ל ועוף. (טז) [נראה יב גג.]. (יז) ע"י מהר"ם.

תורה אור השלם

1. אך באשר יאכל את הצב"ר ואת דגא"ל פן תאכלנו הטמא והטורח יקחו יאכלנו:
2. דברים יב כב כי ירחיק מפרך היקום אשר יבחר ה' אלקיך לשוב שמו שם ויחבת מוקדך ומצאנך אשר נתן ה' לך כאשר צייתך ואכלת בשערך בכל אור נפקי:

דברים יב כא

גהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מה למדנו וכו' ה"ל לכבוד: (ב) תו"ם ד"ה מיהו וכו' מטרתו כמו צנהמה:

עיון רש"י

טייני"א. ע"ש. פרק"א. עור ארום.

מוסף רש"י

מלק בסכין. ומליקה לא הוא, דנענשו על כן בעינין ושמיטה לא הוא כדלמרינן בהלכות שמיטה (לעיל כ:). מפני שהו מחליד ומפני שהו דורס (נחמים סה.]. מטמא בודים אביה הבלעיה. נבלה הוא והאחול נבלת עוף טהור מטמא גדרים שהוא נבוג בשטח שובעו ולא נגדים שקודם לכן ולא נגדים שלבש אחר שהו נמשו, ואין לה טומאת נגע למגרי אלא טומאת גליעה זו נבלה, וכולה ילפינן לה נמו"כ מנבלה וטורפה לא אכלה טומאת נגע (ויקרא כג) וכתיב מני נקט ליה ומיהו הוא הדין לקנה. הוושט הו ב"ן קנה למפרקת סמוך לוורידין: **ושהו זה כו' נשרה**. משום דחז"י גרגרת לאו התחלת שמיטה היא שאפילו נקרה חז"י לא מיטרפה צה"י: **לא צנהמה**. כלומר הא אפילו צנהמה קאמר דהא גמרה לאו אגרגרת כלימה דמיה והאיכא רוב קמן: **גמרו לוושט**. והכי קאמר והוסף עליו כל שהוא קודם להוושט לאו לוושט לאחר מכן: **בלא רוב צשר**. כדלמרינן צפ"ק (לעיל כה). דלי חותך רוב רוחב הצשר עם המפרקת קודם לסימנין הוא לה מתה ולא מהניא צה מליקה וסימנין צפ"ק (סס) חותך שנים. **תני מיהו לוושט או לקנה כר"י: מאי הו עלה**. לענין שמיטה: **כדקאמרם**. צמליקה: **דלמא**. מליקה שאני דליכא חמיכת שדרה ומפרקת ואזיל ליה חיומיה בכל דהו: **ממסמם קועיה**. מלוכלך ווארו וזרין לצדוק צסימנין שמא נפסק הקנה או ניכס הוושט. ומשום ספק דרוסה לא צעי למצדיקה דמלינן צכלצא או צקניא כדלמרינן התם (לקמן דף גג): **ספק צכלצא ספק שונרא אימר צכלצא**: **והדר**

מאי לאו צעוף. קאי שהרי דמו ראו לניבא למולעת הגדלה צנגדי צמר שקורין טייני"א כדכתיב צנגד אכלו עם וקאמר נוחרו ויפטר מן הכסוי ואי אין שמיטה לעוף נוחרו לרין כסוי שזו היא שמיטתו: **לנלא**. כצע עור אדום שקורין פרק"א: **מלק**. עוף קדשים צסכין נצילה דלין מליקה אלא צניפורין: **נהי נמי ודכי סבין שדרה ומפרקת**. בלא רוב צשר כדלמרינן צפ"ק (לעיל דף כה). הוא טרפה משום דסכין לאו מליקה הוא: **סיהני לה סכין**. שחוקת סימנין לאחר שנטרפה: **לטהרה מידי נצילה**. דהא טרפה ששחטה אינה מטמאה (ועוד) נחירתו זו היא שמיטתו והן שמיטה מן העורף צין שהוא מחליד וצין שהוא דורס כדלמרינן צפ"ק (סס דף כ): **מ"מ לא גרעה מנחירה וטרפה מיהו היא דמודה רבי יתחק שיש טריפה לעוף כדתנן (לקמן דף נז). אלו טרפות צעוף ואין כשר בו אלא נחירה שהיא צסימנין כדכתיב וספק ויקרא [ז] או עיקור אצל הריגה צעלמא לא: **הוא דאמר**. רבי יתחק צן פנחס דאמר כי האי מנא צ עוף אין לו שמיטה וכו': **צרי**. גדול צדורו: **אך כאשר יאכל וגו'**. צפסולי המוקדשין שנפדו צמומן קאי: **מה למדנו מלכי ואלי**. הכי (א) לכבוד אך הטמא והטהור יחדו יאכלנו: **מה פסולי המוקדשין שמיטה**. דלעיל מההוא קרא כתיב חזמת מצדקך וגו'. צספריס) גרסינן מקיש צני ואלי צנהמה מה צנהמה צשמיטה כו' ולא מוקי להאי קרא דכי ירחיב צפסולי המוקדשין אלא צצשר תאוה של חולין: **מאן סמא**. דלעיל דקמני [ז]: נוחרו או עוקרו דפליג עליה דרבי אלעזר הקפר: **כאשר צוסידי**. למד שנתפרשה לו מצות שמיטה על פה דהינן ציהו צכתת: **רוב אחד כו'**. לאו מקרא ילין אלא כלומר על הלכות שמיטה נצטוו: **וושט**. מיוחד צססימניס הוא שמיטה צנהמה תלוי בו דהא צנקב צמשהו מיטרפה ואילו צנה ע"ד דמיספק רוצא: **שחט אה הוושט**. צעוף: **ואילו שמיטה גרגרת לא קני**. דנימא שחט גרגרת ואח"כ נשמט הוושט כשרה אלמא לא מיתכשרא צקנה לחודיה: **משום דגרגרת עבידא לאשחטו**. להכי נקט שמיטה צוושט והשמיטה גרגרת: **שני חלוי סימנין**. פסול דמנו דלא עביד מידי דמי דזיל הכא ליכא שיעורא חזיל הכא ליכא שיעורא: **צעוף**. שזולהו כולו כאחד זרין צשינא דמו צשמיטה יפה: **עד אורידין: משום דושט סמוך לוורידין**. נקט ליה ומיהו הוא הדין לקנה. הוושט הו ב"ן קנה למפרקת סמוך לוורידין: **ושהו זה כו' נשרה**. משום דחז"י גרגרת לאו התחלת שמיטה היא שאפילו נקרה חז"י לא מיטרפה צה"י: **לא צנהמה**. כלומר הא אפילו צנהמה קאמר דהא גמרה לאו אגרגרת כלימה דמיה והאיכא רוב קמן: **גמרו לוושט**. והכי קאמר והוסף עליו כל שהוא קודם להוושט לאו לוושט לאחר מכן: **בלא רוב צשר**. כדלמרינן צפ"ק (לעיל כה). דלי חותך רוב רוחב הצשר עם המפרקת קודם לסימנין הוא לה מתה ולא מהניא צה מליקה וסימנין צפ"ק (סס) חותך שנים. **תני מיהו לוושט או לקנה כר"י: מאי הו עלה**. לענין שמיטה: **כדקאמרם**. צמליקה: **דלמא**. מליקה שאני דליכא חמיכת שדרה ומפרקת ואזיל ליה חיומיה בכל דהו: **ממסמם קועיה**. מלוכלך ווארו וזרין לצדוק צסימנין שמא נפסק הקנה או ניכס הוושט. ומשום ספק דרוסה לא צעי למצדיקה דמלינן צכלצא או צקניא כדלמרינן התם (לקמן דף גג): **ספק צכלצא ספק שונרא אימר צכלצא**: **והדר****

תינהי לה סכין לטהרה מידי נבלה. הן פירכא ליתא לרי יוקי דאמר צנחמים פרק חטאת העוף (דף סט): גבי מלק ומנאלת טרפה דלין מליקה מטהרת מידי נבלה דווקא א שמיטה מטהרת (ב) צנהמה אלא לרבי מאיר פריך דקאמר התם נמי דמליקה מטהרת: **רבי היא דתניא כו'**. הוה מני למימר צר קפרא היא אלא דניחא ליה לאזוקמי משניות דלעיל כר"י (ט) הקשה רבינו אפרים דהכא ס"ל לרבי דיש שמיטה לעוף מן המורה וצפרק מני שאמר הריני נזיר ושמע חזירו ואמר ואני (מזיר כע): קאמר גבי פלוגתא דרבי ורצנן דכ"ע כדי למנו צמלות וא"כ לרבי הא קא אכיל כהן מליקה דה"ר פריך ז לעיל מיניה למ"ד כדי למנו צמלות קאכיל כהן מליקה ומשני קסבר אין שמיטה לעוף מן המורה ולרבי ליכא צשנויי הכי אס צן תיקיש וי"ל דהתם צנזיר סימנין ויוליך ויציא נבלה היא לרבי דצעי שמיטה צתלוש צפ"ק (לעיל טז). מויקח את המאכלת ועוד דמ"ד מחזיר קסבר מוליך ומציא צמליקה פסול דצענין אחר לא מייקומא ממתנין דפ"ק (סס ע"ג): דנמלא כשר צשמיטה וא"כ ה"ל דורס וי"ל דהתם צנזיר דחיות צעלמא הוה דמהיה ליכא למידק דתהוי פלוגתא דתנאי אי הלכה הוה צנזיר או כדי למנו אצל מ"מ אמת הוה לרבי סבר דהלכה הוה צנזיר כיון דסבר דיש שמיטה לעוף מן המורה א"ר קסבר כדי למנו ומציא חטאת העוף ואינו נאלץ מידי דהוה אשחטת העוף הצאה על הספק: **ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה**. י"מ דלריש צגימטריא דכאשר אלי"ף אחד צעוף ש"ין שנים צנהמה רי"ש רובו של אחד כמיהו רוב אחד צעוף ורוב שנים צנהמה א ראשי ציבות למפרע של כאשר הוה רובו של אחד כמיהו: **אתא בי ממשמם קועיה דמא**. פירש צפונטרס ולרין צדיקה צסימניס שמא נפסק הקנה או ניכס הוושט ומשום ספק דרוסה לא צעי דיקה דמלינן צכלצא או צקנה דאמר צאלו טריפות (לקמן גג). ספק צכלצא ספק שונרא אימר צכלצא וא"כ למאי נפקא מינה ו אי תלין צכלצא או צקניא כיון דאפילו קניא צעי דיקה צי"ל דנפקא מינה דלי הוה תלינן צשונרא הוה לרין צדיקה כנגד כל החלל אע"ג דליכא ריעותא אלא כנגד הסימנין א"ר לענין ספק דרוסה אפי"ל לא האדימו הסימנין אלא משום טריפה כדאמר לקמן (דף גז) דגרגרת דרוסוה צמשהו דזיהרא מיקלא קליא וריצ"א מפרש דהכא צשמעתין הוה ו משום

מאי לאו בעוף דקא בעי ליה לרמיה (ב) ליניבא לא בחיה דקא בעי ליה לרמיה ללכא: **ת"ש** מ"מ ב"מ ב"מ אבית הבליעה ואי אמרת אין שמיטה לעוף מן התורה נהי נמי דכי תבר ליה שדרה ומפרקת הויה לה טרפה תהני לה סכין לטהרה מידי נבלה הוה דאמר כי האי תנא א דתניא ר"א הקפר ברבי אומר מה ת"ל יאך כאשר יאכל את הצבי וגו' וכי מה למדנו מצבי ואיל מעתה ה הרי זה בא ללמד ונמצא למד מקיש צבי ואיל לפסולי המוקדשין מה פסולי המוקדשין בשחיטה אף צבי ואיל בשחיטה ועוף אין לו שחיטה מדברי תורה אלא מדברי סופרים מאן תנא דפליג עליה דרבי אלעזר הקפר רבי היא א דתניא רבי אומר וזבחת כאשר ציותך מ"מ למד א שנצטווה משה על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה: אחד בעוף: אחד בר אהבה אמר וישט ולא קנה ר"נ אמר או וישט או קנה אחד קתני אחד כל דהו רב אדא בר אהבה אמר וישט ולא קנה מיהו (סימן שחט חצאין גרגרת פנימה דחמאת העוף) מיתבי א שחט את הושט ואחר כך נשמטה הגרגרת כשרה נשמטה הגרגרת ואח"כ שחט את הושט פסולה שחט את הושט ונמצאת גרגרת שמוטה ואינו יודע אם קודם שחיטה נשמטה אם לאחר שחיטה נשמטה זה היה מעשה ואמרו א כל ספק בשחיטה פסולה ואילו שחיטה בגרגרת לא קתני משום גרגרת עבידא לאישחטו ת"ש א שחט דשני חצאי סימנין בעוף פסולה ואין צריך לומר בבהמה ר' יהודה אומר בעוף עד שישחוט את הושט ואת הורדין משום דושט סמוך לוורידין ת"ש א שחט חצי גרגרת ושהה כדי שחיטה אחרת וגמר שחיטתו כשרה מאי לאו י בעוף ומאי גמרה גמרה לגרגרת לא בבהמה ומאי גמרה גמרה לשחיטה כולה ת"ש א הרי שהיה חצי קנה גגום והוסף עליו כל שהוא וגמרו שחיטתו כשרה מאי לאו בעוף ומאי גמרו גמרו לקנה לא בבהמה ומאי גמרו גמרו לוושט ת"ש א כיצד מולקין חמאת העוף חותך שדרה ומפרקת בלא רוב בשר עד שמגיע לוושט או לקנה הגיע לוושט או לקנה חותך סימן אחד ורוב בשר עמו ובעולה שנים או רוב שנים תיובתא דרב אדא בר אהבה תיובתא מאי הוה עלה מאי הוה עלה כדקאמר דלמא שאני התם דאיכא שדרה ומפרקת מאי ת"ש דההוא בר אוחא דהוה בי רבא אתא בי ממשמם קועיה דמא אמר רבא היכי נעביד נשחטיה

תינהי לה סכין לטהרה מידי נבלה. הן פירכא ליתא לרי יוקי דאמר צנחמים פרק חטאת העוף (דף סט): גבי מלק ומנאלת טרפה דלין מליקה מטהרת מידי נבלה דווקא א שמיטה מטהרת (ב) צנהמה אלא לרבי מאיר פריך דקאמר התם נמי דמליקה מטהרת: **רבי היא דתניא כו'**. הוה מני למימר צר קפרא היא אלא דניחא ליה לאזוקמי משניות דלעיל כר"י (ט) הקשה רבינו אפרים דהכא ס"ל לרבי דיש שמיטה לעוף מן המורה וצפרק מני שאמר הריני נזיר ושמע חזירו ואמר ואני (מזיר כע): קאמר גבי פלוגתא דרבי ורצנן דכ"ע כדי למנו צמלות וא"כ לרבי הא קא אכיל כהן מליקה דה"ר פריך ז לעיל מיניה למ"ד כדי למנו צמלות קאכיל כהן מליקה ומשני קסבר אין שמיטה לעוף מן המורה ולרבי ליכא צשנויי הכי אס צן תיקיש וי"ל דהתם צנזיר סימנין ויוליך ויציא נבלה היא לרבי דצעי שמיטה צתלוש צפ"ק (לעיל טז). מויקח את המאכלת ועוד דמ"ד מחזיר קסבר מוליך ומציא צמליקה פסול דצענין אחר לא מייקומא ממתנין דפ"ק (סס ע"ג): דנמלא כשר צשמיטה וא"כ ה"ל דורס וי"ל דהתם צנזיר דחיות צעלמא הוה דמהיה ליכא למידק דתהוי פלוגתא דתנאי אי הלכה הוה צנזיר או כדי למנו אצל מ"מ אמת הוה לרבי סבר דהלכה הוה צנזיר כיון דסבר דיש שמיטה לעוף מן המורה א"ר קסבר כדי למנו ומציא חטאת העוף ואינו נאלץ מידי דהוה אשחטת העוף הצאה על הספק: **ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה**. י"מ דלריש צגימטריא דכאשר אלי"ף אחד צעוף ש"ין שנים צנהמה רי"ש רובו של אחד כמיהו רוב אחד צעוף ורוב שנים צנהמה א ראשי ציבות למפרע של כאשר הוה רובו של אחד כמיהו: **אתא בי ממשמם קועיה דמא**. פירש צפונטרס ולרין צדיקה צסימניס שמא נפסק הקנה או ניכס הוושט ומשום ספק דרוסה לא צעי דיקה דמלינן צכלצא או צקנה דאמר צאלו טריפות (לקמן גג). ספק צכלצא ספק שונרא אימר צכלצא וא"כ למאי נפקא מינה ו אי תלין צכלצא או צקניא כיון דאפילו קניא צעי דיקה צי"ל דנפקא מינה דלי הוה תלינן צשונרא הוה לרין צדיקה כנגד כל החלל אע"ג דליכא ריעותא אלא כנגד הסימנין א"ר לענין ספק דרוסה אפי"ל לא האדימו הסימנין אלא משום טריפה כדאמר לקמן (דף גז) דגרגרת דרוסוה צמשהו דזיהרא מיקלא קליא וריצ"א מפרש דהכא צשמעתין הוה ו משום

עבידא לאישחטו שקשה היא ונשמטה ומה לשון נשמטה דרפירי ועדין אומר אני או ושט או קנה: לא משום דושט סמוך לוורידין ועדין א' אני או ושט או קנה: ומאי לאו בעוף ומאי גמרה גמרה לגרגרת ושי"מ או ושט או קנה ומאי גמרו גמרו לקנה והיאן אמרת ושט ולא קנה וכו': קתני מיהת הגיע לושט או לקנה וקשיא לרב אדא בר אהבה: מאי הוה עלה כלומר השתא באיזה ענין אמרין (אמרין) או ושט או קנה [או ושט] ולא (ושט) [קנה] אמר ליה כדקאמרין כלומר כדקאשטין או ושט או קנה לא דלמא שאני צכלצא שחטין (סס) אמרין שיש לצנן רוב שנים לר"א צה"ס (נחמים סה).

(א) נראה ד"ל מבר ליה וכו' מיהו ליה סכין וכו' כלומר שזו שמיטתו הוא דאמר וכו'.

השוחרט פרק שני חולין

כת.

עין משפט נר מצוה

יב א מ"י פ"א מהל שמיטה ה"ד טו"ע י"ד ס"י א': יב ב מ"י ט"ז ט"ז סמג ע"ן סג טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': יד ג מ"י ט"ז ט"ז סמג טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז"ד דף קכ"א:

ד (מ"י) פ"א מהלכות שמיטה הלכה י"א טו"ע י"ד ס"י כ"א טע"י א': טו וזכר אלפס פ"ק ז

השוחר פרק שני חולין

משום ספק דרוסה ואמי שפיר דקאמר וושט אין לו דזיקה מצחון אלף מצפנים והיינו משום דלין אדמומית הדרוסה ניכרת בעור הוושט החיון האדום אכל ס' בנקובה יש לוושט דזיקה אף מצחון וכן משמע צאלו טרפות (לקמן דף מג.)

דזיקה מצחון אלף מצפנים ולמאי נפקא מינה לספק דרוסה ולא קאמר לספק נקוב ועוד אמרינן (שם) שני עורות יש לו לוושט ניקב זה צלא זה נשר וכשניקב הפנימי היכי ידעינן אזי ניקב חיונו אזי לאו כיון דלין לו דזיקה מצחון אפילו לענין נקב ודוחק לומר כגון שניקב הפנימי מממת חולי וצחינון אין ניכר שום חולי והר"ר אלחנן הקשה אזי וושט יש לו דזיקה מצחון אס כן מלי פריך (ו'רמ"מ היכי אכל צשרא דלמא זמקוס נקב שחט ונימא דהוה אכיל ע"י דזיקה ונראה לי שיש שום חולי שיאדים כמו דרוסה ואין לו דזיקה מצחון אזי נמי הכי פירושו וכי מימא דלא הוה אכל צלא דזיקה פסק וקדשים מלי איכא למימר דאי אפשר ג' להפריד העור ולצדוק דלין מוס גדול מזה: **ר"ב אמר מחצה על** (לקמן דף מד:) גבי (ס' פסק את) הגרגרת דלמא לקמיה דרב וצדקה צרוב עוביה מחצה נמי קרי ליה רוב וצמסקא דלמר דכ"ע מחצה על מחצה אינו כרוב ניחא טפי:

גשחטיה והדר נבדקיה ^א דלמא במקום נקב קשחטי נבדקיה והדר גשחטיה האמר רבה ^ב וושט אין לו בדקיה מבחוץ אלא מבפנים אמר ליה רב יוסף בריה ^ג נבדקיה לקנה וגשחטיה לקנה ולכשריה והדר לפכוה לוושט ולבדקיה אמר רבא ^ד חכים יוסף ברי בטרפות כר' יוחנן אלמא אחד דקאמר או האי או האי: ר' יהודה אומר עד שישחוט: אמר רב חסדא: לא א"ר יהודה אלא בעוף הואיל וצולתו כולו כאחד אבל בהמה כיון דמנתחה אבר אבר לא צריך למימרא דמעמא דרבי יהודה משום דם הוא והתנן רבי יהודה אומר עד שישחוט את הוורדין אימא עד שישקב את הוורדין ומאי עד שישחוט עד שישקב בשעת שחיטה תא שמע וורדין בשחיטה דברי ר' יהודה אימא וורדין צריך לנקבן בשעת שחיטה דברי רבי יהודה תא שמע אמרו לו לרבי יהודה מאחר שלא הווכרו וורדין אלא להוציא מהן דם מה לי בשחיטה מה לי שלא בשחיטה מכלל דרבי יהודה סבר בשחיטה הכי קאמרי ^ה לה מה לי לנקבן בשעת שחיטה מה לי לנקבן בשעת דחיים שלא בשעת שחיטה לא אתי דם דקריר בעי ר' ירמיה וורדין לרבי יהודה שהה בהן דרם בהן מהו א"ל ההוא סבא הכי אמר רבי אלעזר ואמרי לה אמר ליה ההוא סבא לרבי אלעזר הכי אמר רבי יוחנן מנקבן בקוץ והן כשרין תניא כוותיה דרב חסדא ישחט שני חציאי סימונין בעוף פסול ואין צריך לומר בבהמה רבי יהודה אומר בעוף עד שישחוט את הוושט ואת הוורדין: חצי אחד בעוף וכו': אתמר רב אמר מחצה על מחצה כרוב רב כהנא אמר מחצה על מחצה 'אינו כרוב רב אמר מחצה על מחצה כרוב הכי אמר ליה רחמנא למשה לא תשייר רובא רב הכי אמר ליה רחמנא למשה שחוט רובא

רבינו גרשום

התם דאיכא וכו' ומשום הכי אמרינן או וישט או קנה אבל בשחיטה (אחרת) מא: ת"ש יהודא אהוה דאחא כי ממסכסו קוצייה דמא. כלומר ראשו וגרונו כו': ושט אין לו בדקיה מבחוץ אלא מבפנים שבפנים לבו הוא: חכים יוסף ברי בטרפות כר' יוחנן. בכל התורה אלמא או האי או האי: הואיל וצולתו כולו חסדא למימרא טעמיה דר' יהודה משום דם הוא דאמר עד שישחוט את הוורדין והתנן ר' יהודה אומר עד שישחוט מכלל דר' יהודה סבר משום שחיטה ולא משום דם: לא אימא עד שישקב ומאי עד שישחוט שיקוב בעשת שחיטה וכו': לא אתי [ד] דקריר דר' יהודה משום דם ולא משום שחיטה. תניא כוותיה דרב חסדא ו[ולעולם] בעוף ולא בבמה מושם דם: רב אמר מחצה על מחצה. כלומר אם שחט מחצה מוחיו כמאן דשחט רובא דאמר רחמנא למשה דלא תשייר רובא כלומר דאמרינן שנצטוה משה על הושט ועל הקנה ולא תשייר רובא מכלל דאם תשייר מחצה חשבוהו כרוב וכו': גורא דלא אתי למעבד פלגא. חלקו לשנים והן שרין. כלומר תנור שחלקו לשנים שהיה טמא בתחלה והן שרין: טמאין. כלומר (ס' שנעבו שרין דאמרינן) בכל אחד ואחד יש לו רוב כלומר דוראי יש לו רוב ומשום הכי טמא ולא אמרינן מחצה כרוב: אמר רב פפא תרי רובי בחד וכו'

ל"פ שאי אפשר לצמצם. אפילו לר' יוסי הגלילי דלמר צפרק שני דצבורות (דף טו.) אפשר ללמנא מודה הוא צבלי חרס כדקאמר התם הואיל ואיזת צו גומות ויש להוכיח מכאן דהלכה דבידי אדם אפשר ללמנא מדלפליגו אמוראי ס' צמחא על מחצה וצפ"ק דעירובין (דף עו:) צפרון כעומד ואס אי אפשר ללמנא הכי שריא מספק ס' ואפילו למאן דאסר לא אסר אלא משום דכי אגמריה למשה שחוט רובא דגור רובא ומייהו צדי שמים נראה דהלכה דאי אפשר ללמנא דלמר צפ"ד' אחין (בימות דף כח.) לר' יוחנן דלמר אחיות אינו יודע מי שנאן ונימא [כו'] ר"י הגלילי היא לא סתם תנא כר' יוסי הגלילי דלמר אפשר ללמנא וצפרק הזורק צגיטין (דף עח.) דפריך והא אי אפשר ללמנא גבי מחצה על מחצה

מגורשת ואינה מגורשת דמפרש דלמא תרוייהו צדי הדדי צארצע אמות התם נמי הו צדי שמים דמסתמא לא כוונו לצא צנת אחת וא"ת צריש עירובין (דף ה:) גבי לחי ה' המושך מדפנו של מצוי דקאמר רב אשי אפילו חיימא צמזוי שמונה מה נפשך אי עומד נפיש יתיר צעומד מרובה ואי פרוץ נפיש נידון משום לחי מאי אמרת דשוו תרוייהו כי הדדי הוה ליה ספק דצריהס וכל ספק דצריהס להקל משמע דאי אפשר ללמנא ולצרר הדצר וי"ל דלעולם אפשר לצרר ולמדוד צלמנא ע"י טורח אכל לא הטריחוהו חכמים למדוד שם מספק כיון דבין עומד נפיש ובין פרוץ נפיש איסור אלא"כ הוא שוה ומילתא דלא שכיחא הוא ואין להקשות על רב אשי דאפילו כי שוו כי הדדי לשתרי דק"ל פרוץ כעומד מותר דרב אשי קאי ארב הוגא צריה דרב יהושע דלמר התם לא אמרו אלא צמזוי שמונה אכל צמזוי ו' יתיר צעומד מרובה על הפרוץ כו' ואיזהו סבר התם דפרוץ כעומד אסור וה"ר שמעון היה מפרש דלמוראי דהכל דפרוץ כעומד מנא סברי כרבנן דאי אפשר ללמנא אפילו צדי אדם ופליגי כשדומה לנו דהוי מחצה על מחצה ומאן דשרי משום דאימא דשחט רובא ואפילו הן שרין רחמנא אמר לא תשייר רובא ומאן דאסר משום דאימא נשאר רובא קיים ואפילו הן שרין רחמנא אמר שחוט רובא וכן גבי פרוץ כעומד והשתא ניחא טפי היא דספק דצריהס להקל דאי אפשר לכיון אכל קשה דמשמע דצפיק דאורייתא הו אסור משום ששחט שמה הן שרין עומד ואס נפיש או פרוץ נפיש הוה שרי והכא שריא אפילו צאיסור דאורייתא כשההיתר מנאי יתיר מן האיסור וכן גבי פרוץ כעומד ואס כן בההיא דלחי אפילו הו ספיקא דאורייתא משתרי ונראה לי דאיכא התם למיחש שמה ח' אמות אינם מצומצמות ואפילו פרוץ מרובה לא יהא נידון משום לחי ולהכי דווקא צפיק דצריהס יש להקל (ס' אכל קשה לפירושו דהיכי דייקא צפ"צ דצבורות (דף י:) מההוא דנמנא מכוון בין שתי עיירות צדיי אדם א' אפשר ללמנא התם נמי אע"ג דאי אפשר ללמנא ולכוין מכל מקום מודים רבנן דמציאין שמי עגלות משום דכל אחת מציא עגלה ממנה נפשך שמה היא קרובה ואפילו הן מצומצמות הקרובה אמר רחמנא ואפילו קרובות ולפירוש קמא אחי שפיר דלעולם אי אפשר ללמנא ולהיות שיהיו שרין אלא אחת מהן קרובה יתיר ויוציאין צאל תנאי ויש לומר דלפי' הר"ר שמעון נמי יוצאים צאל תנאי ממנה נפשך דאס קרובה היא יוצאה צה ואס רחוקה היא תציא צבציל צבירתה מאי אמרת שמה מצומצמות הן זה אינו מנאי ואין להאריך כהן יתיר וצבציל צבציל (דף ה: ד"ה וספק) אפשר צע"ה יתיר. ויתיר מצויר צבוקה טו: מדיה פרוץ כו' ומסופות צבורות ז: ד"ה אפשר:

א) [לעיל יא:]; ב) [לקמן מג:]; ג) [לקמן כז:]; ד) [לעיל כז:]; ה) [בטרות יז:]; ו) [ויקרא יא:]; ז) [לעיל יא:]; ח) [ז"ל פסוקה]; ט) [עין ר"מ]; י) [ג"ר ר"מ]; יא) [אפשר];

גליון הש"ס

גמ' הא אפשר לצמצם בהורין עין פי"ב מ"ו דלעיל וז"ע:

הגהות הב"ח

א) גמ' הכי קאמר ליה מה: ב) שם ואי אמרת:

מוסף רש"י

אין לו בדקיה מבחוץ. לפי שהעור החיון אדום ואין טיפת דם ניכרת בו (לקמן מ.). הואיל וצולתו כולו כאחד. שמה יבעל דמו בין האצבע (הפרוסט עני קל). חלקו לשנים. תנור שנטמא וולקו לשנים. והן שרין שניהם טמאין. דאי אפשר ללמנא וכל מה ודא איכא למימר הכא אלא רובא וק"ל תנור שרין צבור, צעור והכונן (בבברות ז:).

שיטה מקובצת

א) והא דאמר רבי שנצטוה משה: ב) אבל בקניא יש לוושט: ג) דאי אפשר להפשיט העור ולהפריד הסימנים ולברוק דאין מוס גדול מזה: ד) אמוראי הכא במחצה על מחצה: ה) היכי שריא מספק והא שמא שריר רובא ואפי' מאן דאסר לא אסר אלא משום: ו) גבי לחי הבולט מדפנו של מבוי:

א) י"ע דכיון שהיה טמא תמחלה עשין לא יא מדי ומחלוהו הרשאהו כיון דמשחיר רובו ואולי דל"ל ואפילו לא נעט בו שרין. ג) נראה דל"ל דאמרינן דכמד מינהו איכא רובא ולא ידעינן הי מנייהו ולכך טמאין אכל אס אפשר ללמנא טהורין ולא תמחירינהו (א) גבי לחי ה' המושך מדפנו של מצוי דקאמר רב אשי אפילו חיימא צמזוי שמונה מה נפשך אי עומד נפיש יתיר צעומד מרובה ואי פרוץ נפיש נידון משום לחי מאי אמרת דשוו תרוייהו כי הדדי הוה ליה ספק דצריהס וכל ספק דצריהס להקל משמע דאי אפשר ללמנא ולצרר הדצר וי"ל דלעולם אפשר לצרר ולמדוד צלמנא ע"י טורח אכל לא הטריחוהו חכמים למדוד שם מספק כיון דבין עומד נפיש ובין פרוץ נפיש איסור אלא"כ הוא שוה ומילתא דלא שכיחא הוא ואין להקשות על רב אשי דאפילו כי שוו כי הדדי לשתרי דק"ל פרוץ כעומד מותר דרב אשי קאי ארב הוגא צריה דרב יהושע דלמר התם לא אמרו אלא צמזוי שמונה אכל צמזוי ו' יתיר צעומד מרובה על הפרוץ כו' ואיזהו סבר התם דפרוץ כעומד אסור וה"ר שמעון היה מפרש דלמוראי דהכל דפרוץ כעומד מנא סברי כרבנן דאי אפשר ללמנא אפילו צדי אדם ופליגי כשדומה לנו דהוי מחצה על מחצה ומאן דשרי משום דאימא דשחט רובא ואפילו הן שרין רחמנא אמר לא תשייר רובא ומאן דאסר משום דאימא נשאר רובא קיים ואפילו הן שרין רחמנא אמר שחוט רובא וכן גבי פרוץ כעומד והשתא ניחא טפי היא דספק דצריהס להקל דאי אפשר לכיון אכל קשה דמשמע דצפיק דאורייתא הו אסור משום ששחט שמה הן שרין עומד ואס נפיש או פרוץ נפיש הוה שרי והכא שריא אפילו צאיסור דאורייתא כשההיתר מנאי יתיר מן האיסור וכן גבי פרוץ כעומד ואס כן בההיא דלחי אפילו הו ספיקא דאורייתא משתרי ונראה לי דאיכא התם למיחש שמה ח' אמות אינם מצומצמות ואפילו פרוץ מרובה לא יהא נידון משום לחי ולהכי דווקא צפיק דצריהס יש להקל (ס' אכל קשה לפירושו דהיכי דייקא צפ"צ דצבורות (דף י:) מההוא דנמנא מכוון בין שתי עיירות צדיי אדם א' אפשר ללמנא התם נמי אע"ג דאי אפשר ללמנא ולכוין מכל מקום מודים רבנן דמציאין שמי עגלות משום דכל אחת מציא עגלה ממנה נפשך שמה היא קרובה ואפילו הן מצומצמות הקרובה אמר רחמנא ואפילו קרובות ולפירוש קמא אחי שפיר דלעולם אי אפשר ללמנא ולהיות שיהיו שרין אלא אחת מהן קרובה יתיר ויוציאין צאל תנאי ויש לומר דלפי' הר"ר שמעון נמי יוצאים צאל תנאי ממנה נפשך דאס קרובה היא יוצאה צה ואס רחוקה היא תציא צבציל צבירתה מאי אמרת שמה מצומצמות הן זה אינו מנאי ואין להאריך כהן יתיר וצבציל צבציל (דף ה: ד"ה וספק) אפשר צע"ה יתיר. ויתיר מצויר צבוקה טו: מדיה פרוץ כו' ומסופות צבורות ז: ד"ה אפשר:

